

Tots contra la dreta

DESPRÉS DE LA VICTÒRIA DE L'ESQUERRA ALTERNATIVA I EL 'SORPASSO' ALS SOCIALISTES A LES GRANS CIUTATS, EL PSOE S'HA DE DEFINIR, O AMB EL PP O AMB EL CANVI. SOBRETOT A VALÈNCIA

Manuel Azaña va pronunciar, el 1932, un famós discurs on deia que "podríem preferir que hagués triomfat a Espanya una política d'assimilació, d'unificació... però el cas és que això no ha succeït". Malgrat els posteriors intents, sigui per la via dictatorial o per la democràtica, i la continuïtat de les preferències assimilacionistes que demostren tantes actuacions per activa i, per passiva, la total resistència a declarar pluri-lingüe l'Estat, l'assimilació, en ple segle XXI, no és un fet ni sembla que ho hagi de ser. L'Estatut de Catalunya del 32 es va salvar pels pèls i per carambola, contra el criteri d'Ortega y Gasset. La resta, l'hem patit i conegut de sobres.

Justament el País Valencià ostenta el rècord de l'assimilacionisme més insistent, incansable i descarat, que exemplifica de passada bona part de la situació en l'Espanya actual. Com ha estat possible la formidable cavalcada en solitari del PP? Per falta d'oposició! En comptes d'aliar-se amb la racionalitat i l'equitat per plantar cara als dissenys del PP, el PSOE es va espantar i en conseqüència va preferir amagar el cap sota l'ala de la dreta i deixar-la fer. A les seves ja imprescindible *Memòries trobades en una furgoneta* Joan Lluís Bozzo dedica unes pàgines ben sucoses a l'episodi de censura del català, a càrrec dels socialistes, a l'estrena de *Glups!* al teatre Principal de València. En aquella reculada època, Antoni Asunción presidia la Diputació. Diu Bozzo, "en lloc d'enfrontar-se al 'búnquer barraqueta' amb fermesa i valentia, van tenir por, van recular, van cedir... i finalment han acabat perdent el país". Coneixent Asunción i la seva colla, potser el judici que comparteixo amb Bozzo peca de benèvol.

Resultat, a l'hora de dir prou a la dreta, les esquerres alternatives valencianes

XAVIER
BRU DE SALA

han passat la mà per la cara als socialistes en un gir social copernicà: de la total i complaent submissió a la rebel·lió davant l'espectacle de la dreta més putrefacta d'aquesta Espanya partidària des de sempre de la corrupció i la desigualtat. La societat s'ha desplaçat, ha rebotat el PP i de passada els seus acòlits socialistes. Qui ha perdut les municipals no és tant Rajoy com Aznar, la FAES i l'Espanya que pretenen. Es resistiran, sense dubte, a deixar anar la presa. La batalla tot just comença. Al contrari del que explica la història de la pell de brau, serà incruenta, però no menys dura. De quina banda estan els socialistes?

Ara, els pactes són imprescindibles per fer fora el PP del poder. Els populars

comencen per acusar el PSOE de connivència amb un extremisme antisistema, d'altra banda inexistent o molt minoritari dins de l'esquerra alternativa, i de passada escampar una por que només els beneficiaria a ells, no a Pedro Sánchez, en cas de fer efecte. La maniobra, com totes les de l'aznarisme, no té res de subtil. Però el sistema mediàtic espanyol, de claríssim predomini dretà, fa d'altaveu amenaçador. Per això, i pels quasi trenta anys d'una submissió que va començar amb la LOHAPA i ha anat progressant, el PSOE, enfangat sobretot al seu feu d'Andalusia, no acaba de tenir clara la seva posició. Triangula i busca una mena de camí del mig. Si per un costat la davallada del PP el beneficia, per l'altre tem formar part del que veu, amb espant, com un *totum revolutum* on podria quedar diluït. L'esquerra està molt lluny del Front Popular de l'època republicana, lluny en el fons i lluny en les formes. La dreta no tant, sobretot en el fons.

En les democràcies avançades ningú pensa en la possibilitat d'aïllar el centre-dreta. Al contrari, no són rares les anomenades grans coalicions. Però la dreta espanyola ha anat massa enllà en termes de desigualtat, autoritarisme i manca de diàleg. Espanya és el país europeu que presenta més distància entre creixement econòmic i repartiment de la riquesa. És en contra d'això, i contra l'apropiació indeguda del país, que s'ha aixecat el vot. I si els socialistes no ho entenen, pitjor per a ells. No millor per al PP.

A Barcelona, el PSC juga el paper que li pertoca de suport a Ada Colau. A la ciutat de Madrid, sembla que també. Però si no ho fa a València, si busca el poder en contra de l'esquerra, victoriosa però dividida, ho pot pagar a tot Espanya a finals d'any.

Escriptor